

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 29 października 2014 r.

PS-KNPS.431.6.41.2014.KD

**Pani
Elżbieta Żerdzińska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Warcie Bolesławieckiej
Warta Bolesławiecka 40c
59- 720 Raciborowice Górne**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 19, 20 i 21 sierpnia 2014 roku na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.) oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.), Zespół kontrolny w składzie: Katarzyna Dereń – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki – kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, obejmującą okres od 1 stycznia 2013 roku do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 24 czerwca 2014 roku Plan Kontroli na II półrocze 2014 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pełniła Pani Elżbieta Żerdzińska zatrudniona na stanowisku od 1 czerwca 1990 roku, która jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 2 października 2014 roku protokół z przedmiotowej kontroli zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

W związku z powyższym, Wydział Polityki Społecznej tut. Urzędu przedkłada niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Dolnośląski wykonywanie zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej w kontrolowanym zakresie ocenił **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

W trakcie kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowisku Kierownika i pracowników socjalnych, realizujące pracę socjalną w środowisku, posiadają wymagane ustawą kwalifikacje. Ustalono, że Ośrodek nie spełnia normy określonej w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którą winien zatrudniać pracowników socjalnych

proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku 1 pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców (Gminę Warta Bolesławiecka zamieszkuje 8 363 osoby, a w GOPS pracę socjalną wykonuje 3 pracowników socjalnych).

Z ustaleń dokonanych podczas kontroli wynika, że Gmina Warta Bolesławiecka realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20. Zadania wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8, 9, 11, 12 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Gmina Warta Bolesławiecka realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4, 5. Zadanie dotyczące przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie (art.17 ust. 2 pkt 2) nie było realizowane z uwagi na brak zgłoszeń. Zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 3 nie było realizowane – w razie potrzeby osoby wymagające umieszczenia w DPS kierowane są do domów pomocy społecznej znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania.

Organ kontrolny ustalił również, że Gmina Warta Bolesławiecka realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone w art. 18 ust. 1 pkt 6 zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.) do dnia 31 grudnia 2013 roku i wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 ustanowionego Uchwałą Rady Ministrów Nr 221 (M.P. z 2013 poz. 1024).

GOPS nie wypłacał wynagrodzenia za sprawowanie opieki na podstawie art.18 ust.1 pkt 9 z powodu braku wniosków.

Zadanie dotyczące organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art.18 ust.1 pkt 3) nie było realizowane z uwagi na brak zgłoszeń. Gmina Warta Bolesławiecka przyznawała i wypłacała zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową (art. 18 ust. 1 pkt 4).

Na terenie Gminy Warta Bolesławiecka nie ma środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5). Pozostałe zadania wynikające z art. 18 pkt 7 i 8 nie były wykonywane, gdyż nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

Zadanie dotyczące koordynowania przez Ośrodek realizacji Strategii, o której mowa w art. 110 ust. 4 było realizowane. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w zakresie realizacji zadania art.110 ust. 5, nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne. Osoby zgłaszające się do GOPS informowane były o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne. Zadanie wskazane w art. 110 ust. 6 nie było realizowane - Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, natomiast pracownicy socjalni Ośrodka osobom zainteresowanym udzielali informacji, udostępniali druki, pomagali w ich wypełnianiu i kompletowaniu. Zadanie dotyczące składania radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (art.110 ust.9) było realizowane.

W toku kontroli sprawdzono, pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, stałych, zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych, zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, osób ponoszących odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej oraz osób, którym udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego.

Na sformułowanie oceny, oprócz powyższych ustaleń, wpływ miały również następujące nieprawidłowości:

1. brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną w środowisku proporcjonalnie do liczby ludności Gminy,

2. brak w dokumentacji sprawdzonych spraw oświadczeń o stanie majątkowym,
3. w wydawanych decyzjach w podstawie prawnej przywoływano nieaktualną ustawę o pomocy społecznej,
4. w przypadku dwóch decyzji dot. zasiłków celowych – decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, mimo realizacji świadczeń przed uprawomocnieniem się tych decyzji,
5. w dwóch sprawach nieprawidłowo ustalono okres uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
6. w 1 przypadku dot. osoby przebywającej w dps - brak aktualizacji wywiadu,
7. w 3 przypadkach nieprawidłowo ustalono początek uprawnień do zasiłku stałego,
8. w 1 sprawie nieprawidłowo wyliczono wysokość należnego zasiłku stałego oraz nieprawidłowo ustalono wysokość zasiłku stałego dla drugiej osoby w rodzinie uprawnionej do tego świadczenia,
9. decyzje administracyjne wydawane w zakresie kierowania i odpłatności za dom pomocy społecznej, we wszystkich sprawdzonych sprawach, wysłane zostały listem zwykłym – priorytet,
10. w 1 sprawie w decyzji dot. odpłatności za dps nie wskazano ile będzie wynosić odpłatność klienta za pierwszy, niepełny miesiąc jego pobytu w placówce.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych:

- w sprawie nr 2(A.S) decyzja nr 4050.64.2013 z dn. 22.01.2013 r. i w sprawie nr 3(M.S) decyzja nr 4050.173.2013 z dn. 14.03.2013 r. – decyzjom nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, mimo realizacji świadczeń przed uprawomocnieniem się decyzji.

W przypadku przyznawania pomocy w formie ubezpieczeń w ramach ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych:

- w dwóch sprawach nieprawidłowo ustalono okres uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w sprawie nr 1(Cz.S.) decyzją nr PS.4053.9.2013.Ł.Z. z 25.11.2013 r. na 89 dni, a w sprawie nr 3(A.U.) decyzją nr PS.4053.8.2013.E.Ch. z dn. 21.11.2013 r. na okres 92 dni, zamiast w obu sprawach na 90 dni według obowiązujących przepisów.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w nim:

- w sprawie nr 3(B.T.) brakowało aktualizacji wywiadu środowiskowego (wywiad środowiskowy został przeprowadzony w dniu 04.03.2013 r., a następny dopiero 15.04.2014 r.),
- w sprawie nr 1(Z.Sz.) w decyzji nr 4057.374.2014 z dnia 03.07.2014 r. nie wskazano ile będzie wynosić odpłatność klienta za pierwszy, niepełny miesiąc jego pobytu w placówce,
- sposób doręczania decyzji nie był zgodny z art. 39 i art. 46 kpa – decyzje, we wszystkich sprawdzonych sprawach, wysłane zostały listem zwykłym (priorytet).

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych:

w 3 sprawach nieprawidłowo ustalono początek uprawnień do zasiłku stałego tj. od dnia złożenia wniosku:

- w sprawie nr 1 (M.M.) od dnia 12.05.2014 r. zamiast od 01.05.2014 r.,
- w sprawie nr 4 (D.O.) od dnia 16.04.2014 r. zamiast od 01.04.2014 r.,
- w sprawie nr 5 (S.M.) od 12.05.2014 r. zamiast od 01.05.2014 r.

W sprawie nr 5 (S.M.) nieprawidłowo obliczono wysokość należnego świadczenia za miesiące maj i czerwiec br. oraz nieprawidłowo ustalono wysokość zasiłku stałego (dla drugiej osoby w rodzinie uprawnionej do tego świadczenia). Ustalając wysokość zasiłku dla drugiej osoby uprawnionej do zasiłku stałego w rodzinie za dochód przyjęto tylko zasiłek pielęgnacyjny

wspólnie gospodarującego pana M.M. w wysokości 153 zł, nie uwzględniono przyznanego i należnego mu zasiłku stałego w wysokości 379,50 zł. Za miesiąc maj wypłacono stronie świadczenie w wysokości 165,86 zł., a w miesiącu czerwcu wypłacono zasiłek stały w wysokości 257,08 zł.

Wysokość zasiłku stałego przysługującego Panu S.M. powinna wynosić 189,75 zł miesięcznie (dochód tj. 532,50 zł : 2 = 266,25 zł – 76,50 zł = 189,75 zł). Mając na uwadze powyższe w maju powstała niedopłata w wysokości 23,89 zł , a w czerwcu nadpłata 67,33 zł.

W powyższych sprawach, podczas kontroli, GOPS wszczął postępowania i wydał decyzje zmieniające w części dot. początku uprawnień do zasiłku stałego, wyrównał stronom świadczenia i dokonał ich wypłaty. W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia w kwestii wyrównania świadczeń.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenia:

1. Mając na uwadze liczbę mieszkańców oraz ilość pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w terenie, doprowadzić do zatrudnienia pracowników socjalnych do poziomu określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

2. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydawać świadczeniobiorcom na okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- dzień złożenia wniosku,

- w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia – chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 7 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027).

Termin realizacji: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne dot. świadczeń z pomocy społecznej realizować po upływie terminu do wniesienia odwołania. W sprawach, kiedy udzielenie pomocy jest niezbędne zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego decyzjom nadawać rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawa prawna: art. 130 § 1, art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1267).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Aktualizacje wywiadów środowiskowych u osób korzystających ze stałych form pomocy sporządzać nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustalać na podstawie dokumentów wskazanych w art.107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art.107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. W decyzjach administracyjnych, którymi przyznaje się pomoc, w podstawie prawnej przywoływać aktualną ustawę o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 107 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) oraz ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku braku uprawnień strony do świadczeń za cały miesiąc świadczenia z pomocy społecznej przyznawać za daną część miesiąca, dzieląc pełną kwotę przyznanego świadczenia przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.

Podstawa prawna: art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz.182, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

8. W przypadku ustalania odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej za niepełny miesiąc w wydawanych decyzjach administracyjnych wskazywać kwotę odpłatności od dnia umieszczenia w dps.

Podstawa prawna: art.107 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Dochód osoby/rodziny ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Decyzje administracyjne dot. kierowania i odpłatności za dom pomocy społecznej wysyłać do stron listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Podstawa prawna: art. 39 i 46 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Do wiadomości:

1. Pan Mirosław Haniszewski
Wójt Gminy Warta Bolesławiecka
Urząd Gminy
Warta Bolesławiecka 40c
59-720 Raciborowice Górne

2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-GA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej